

PUNKT 4: RÅDSMØDE DEN 29. MAJ 2013

27-05 2013

12/14481

/MNI

ARCUS-GRUPPEN HOLDING AS' TILSAGN OM FRASALG AF BRØNDUMS

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Erhvervs- og Vækstministeriet

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUMÉ.....	1
2	AFGØRELSE	3
3	SAGSFREMSTILLING	4
4	VURDERING	7
5	AFGØRELSE	9

1 RESUMÉ

- 1 Denne sag drejer sig om, hvorvidt Konkurrencerådet kan acceptere, at vilkåret for godkendelse af Arcus-Gruppen Holding AS' overtagelse af Pernod Ricard Denmark A/S kan modificeres med et andet passende tilsagn.
- 2 Konkurrencerådet godkendte den 26. september 2012 Arcus-Gruppen Holding AS' (herefter "Arcus") overtagelse af Pernod Ricard Denmark A/S (herefter "Pernod Ricard Denmark") med det af Arcus afgivne tilsagn, som samtidig blev gjort til vilkår for fusionens godkendelse.
- 3 Tilsagnet indebar en forpligtelse for Arcus til at frasælge akvavitmærket Brøndums.
- 4 Salgsprocessen for Brøndums er aktuelt i gang. Uanset, hvem køberen af Brøndums måtte blive, vil det være nødvendigt at indgå en aftale mellem Arcus og køberen om, at Arcus i en overgangsperiode fra closing af aftalen om overdragelse af Brøndums til køberen producerer, blander og sælger Brøndums produkter til køberen og/eller samarbejder og assisterer køberen med en overførsel af produktionen af Brøndums til nye produktionsfaciliteter.
- 5 En sådan overgangsftale er nødvendig for at sikre den tekniske overgang af produktionen af Brøndums og den tilhørende knowhow til køberen, herunder at sikre kvaliteten af Brøndums, samt hensynet til at sikre en uforstyrret levering af Brøndums til kunderne.
- 6 Altia Plc (herefter "Altia"), der bl.a. producerer akvavitmærket O.P. Anderson, er en af de virksomheder, har afgivet bud på Brøndums.
- 7 Som en del af tilsagnet om frasalg af Brøndums forpligtede Arcus sig bl.a. til ikke at indgå, opretholde eller videreføre aftaler med Altia om levering af finsprit, om blanding, tapping, levering, distribution, markedsføring eller salg af akvavit i Danmark.
- 8 Det vil således være i strid med forpligtelsen i tilsagnet til ikke at indgå aftaler med Altia om blanding, levering eller salg af akvavit i Danmark, hvis Arcus indgår en overgangsftale med Altia om produktion og levering af Brøndums og/eller samarbejde og assistance til Altia med en overførsel af produktionen af Brøndums til nye produktionsfaciliteter.
- 9 Arcus har derfor henvendt sig til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med anmodning om, at tilsagnet modificeres, således at Arcus, såfremt Brøndums måtte blive overdraget til Altia, har mulighed for at indgå en overgangsftale

med Altia, uden at det vil være i strid med tilsagnet, og Arcus har i den forbindelse tilbudt at afgive et nyt tilsagn.

2 AFGØRELSE

- 10 Det meddeles Arcus-Gruppen Holding AS, at Konkurrencerådet kan acceptere det af Arcus-Gruppen Holding AS' den 27. maj 2013 afgivne tilsagn, hvilket medfører, at tilsagnets punkt 7.1 erstattes af følgende tilsagn:

"7. Ophør af aftaler mellem Pernod Ricard Denmark og Altia

7.1 Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 må ikke indgå, opretholde eller videreføre aftaler med Altia om levering af finsprit, om blanding, tapning, levering, distribution, markedsføring eller salg af akvavit i Danmark.

7.2 Såfremt Brøndums overdrages til Altia, er Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1, uanset forbuddet i pkt. 7.1, berettiget til at indgå aftale med Altia om, at Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 i en overgangsperiode fra closing af aftalen om overdragelse af Brøndums til Altia indtil den 1. juni 2014 (i) producerer, blander og sælger Brøndums produkter til Altia og/eller (ii) samarbejder og assisterer Altia med en overførsel af produktionen af Brøndums til nye produktionsfaciliteter.

7.3 Uanset forbuddet i pkt. 7.1, må Arcus, Ratos og virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 opfylde Pernod Ricard Denmarks forpligtelser og udnytte Pernod Ricard Denmarks rettigheder i henhold til de aftaler, der den 13. februar 2010 er indgået mellem Pernod Ricard Denmark og Altia om levering af finsprit/blending i Danmark samt tapning af og logistik i Danmark. De ovennævnte aftaler skal for så vidt angår akvavit senest ophøre på det tidspunkt, der er angivet i de respektive aftaler, dvs. for levering af finsprit/blending den [...] og for tapning og logistik den [...], jf. ophørsbestemmelserne i aftalerne af den 13. februar 2010 mellem Pernod Ricard Denmark og Altia. Disse forpligtelser gælder ikke for Ratos, hvis Ratos på det pågældende tidspunkt ikke længere direkte eller indirekte har ejerinteresser i Arcus."

[Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fremhævnning]

3 SAGSFREMSTILLING

- 11 Konkurrencerådet godkendte den 26. september 2012 Arcus' overtagelse af Pernod Ricard Denmark med de af Arcus afgivne tilsagn, som samtidig blev gjort til vilkår for fusionens godkendelse.
- 12 Arcus forpligtede sig ved tilsagnet til at frasælge akvavitmærket Brøndums eksklusivt og endeligt.
- 13 Tilsagnet har til formål at imødekomme styrelsens konkurrenceretlige betænkeligheder, om at fusionen ville kunne hæmme den effektive konkurrence betydeligt i form af ensidige virkninger, navnlig som følge af at Arcus ville få en dominerende stilling på alle væsentlige relevante markeder.
- 14 Som en del af tilsagnet forpligtede Arcus sig i tilsagnets punkt 7.1 bl.a. til ikke at indgå, opretholde eller videreføre aftaler med Altia om levering af finsprit, om blanding, tapning, levering, distribution, markedsføring eller salg af akvavit i Danmark:

"7.1 Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 må ikke indgå, opretholde eller videreføre aftaler med Altia om levering af finsprit, om blanding, tapning, levering, distribution, markedsføring eller salg af akvavit i Danmark. Uanset ovenstående forbud, må Arcus, Ratos og virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 opfylde Pernod Ricard Danmarks forpligtelser og udnytte Pernod Ricards Danmarks rettigheder i henhold til de aftaler, der den 13. februar 2010 er indgået mellem Pernod Ricard Denmark og Altia om levering af finsprit/blending i Danmark samt tapning af og logistik i Danmark. De ovennævnte aftaler skal for så vidt angår akvavit senest ophøre på det tidspunkt, der er angivet i de respektive aftaler, dvs. for levering af finsprit/blending [...] og for tapning og logistik [...], jf. ophørsbestemmelserne i aftalerne af den 13. februar 2010 mellem Pernod Ricard Denmark og Altia. Disse forpligtelser gælder ikke for Ratos, hvis Ratos på det pågældende tidspunkt ikke længere direkte eller indirekte har ejerinteresser i Arcus."
- 15 Vilkårene i tilsagnets punkt 7.1 har til formål at imødekomme styrelsens betænkeligheder om en øget risiko for koordinerede virkninger, som følge af frasalget af Brøndums.
- 16 Salgsprocessen for Brøndums er aktuelt i gang. Uanset, hvem køberen af Brøndums måtte blive, vil det være nødvendigt at indgå en aftale mellem Arcus og køberen om, at Arcus i en overgangsperiode fra closing af aftalen om overdragelse af Brøndums til køberen producerer, blander og sælger Brøndums

produkter til køberen og/eller samarbejder og assisterer køberen med en overførsel af produktionen af Brøndums til nye produktionsfaciliteter.

- 17 En sådan overgangsaftale er nødvendig for at sikre den tekniske overgang af produktionen af Brøndums og den tilhørende knowhow til køberen, herunder at sikre kvaliteten af Brøndums, samt hensynet til at sikre en uforstyrret levering af Brøndums til kunderne.
- 18 Arcus har derfor henvendt sig til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med anmodning om, at tilsagnet om frasalg af Brøndums modificeres, således at Arcus, såfremt Brøndums måtte blive overdraget til Altia, har mulighed for at indgå en overgangsaftale med Altia, uden at det vil være i strid med tilsagnet.
- 19 Arcus har i den forbindelse afgivet et nyt tilsagn med følgende ordlyd:

"7. Ophør af aftaler mellem Pernod Ricard Denmark og Altia

7.1 Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 må ikke indgå, opretholde eller videreføre aftaler med Altia om levering af finsprit, om blanding, tapning, levering, distribution, markedsføring eller salg af akvavit i Danmark.

7.2 Såfremt Brøndums overdrages til Altia, er Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1, uanset forbuddet i pkt. 7.1, berettiget til at indgå aftale med Altia om, at Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 i en overgangsperiode fra closing af aftalen om overdragelse af Brøndums til Altia indtil den 1. juni 2014 (i) producerer, blander og sælger Brøndums produkter til Altia og/eller (ii) samarbejder og assisterer Altia med en overførsel af produktionen af Brøndums til nye produktionsfaciliteter.

7.3 Uanset forbuddet i pkt. 7.1, må Arcus, Ratos og virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 opfylde Pernod Ricard Denmarks forpligtelser og udnytte Pernod Ricard Denmarks rettigheder i henhold til de aftaler, der den 13. februar 2010 er indgået mellem Pernod Ricard Denmark og Altia om levering af finsprit/blending i Danmark samt tapning af og logistik i Danmark. De ovennævnte aftaler skal for så vidt angår akvavit senest ophøre på det tidspunkt, der er angivet i de respektive aftaler, dvs. for levering af finsprit/blending den [...] og for tapning og logistik den [...], jf. ophørsbestemmelserne i aftalerne af den 13. februar 2010 mellem Pernod Ricard Denmark og Altia. Disse forpligtelser gælder ikke for Ratos, hvis Ratos på det pågældende tidspunkt ikke længere direkte eller indirekte har ejerinteresser i Arcus."

[Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fremhævning]

- 20 Arcus har begrundet ønsket om at kunne indgå en overgangsaftale med køberen af Brøndums henvisning til to formål.

- 21 Aftalen har for det første til formål at sikre den tekniske overgang af produktionen af Brøndums og den dermed forbundne knowhow til køberen. Det er ifølge parterne nødvendigt, at der i en overgangsperiode kan finde et samarbejde sted mellem Arcus og køberen med henblik på at sikre den tekniske kvalitet af Brøndums og bevare Brøndums smagskarakteristika, så den fremtidige succes blandt kunderne dermed også sikres.
- 22 Aftalen har for det andet til formål at sikre leveringen af Brøndums fra Arcus til køberen (før tapning), indtil det tidspunkt køberens egen produktion af Brøndums er oppe at køre, så der kan ske en uforstyrret levering af Brøndums til markedet og kunderne (efter tapning). Derved sikres Brøndums stilling på markedet og dets konkurrencemæssige potentiale også efter overdragelsestidspunktet.
- 23 Overgangaftalen vil alene vedrøre Brøndums.

4 VURDERING

- 24 Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det vil være i strid med vilkåret i tilsagnets punkt 7.1 om, at Arcus ikke må indgå aftaler med Altia om blanding, levering og salg af akvavit i Danmark, hvis Arcus i tilfælde af, at Brøndums overdrages til Altia, indgår en aftale med Altia om, at Arcus i en overgangsperiode fra closing af aftalen om overdragelse af Brøndums til Altia indtil den 1. juni 2014 producerer, blander og sælger Brøndums produkter til Altia og/eller samarbejder og assisterer Altia med en overførsel af produktionen af Brøndums til nye produktionsfaciliteter.
- 25 Ophævelse eller ændring af vilkår om tilsagn for fusionsgodkendelsen er ikke eksplicit reguleret af konkurrenceloven. Adgangen til at ophæve eller ændre tilsagn tager derfor udgangspunkt i de almindelige forvaltningsretlige principper, som dog skal fortolkes i lyset af de lovbemærkninger, der følger af konkurrencelovens forarbejder, samt det reguleringsmæssige hensyn, som konkurrenceloven generelt varetager.
- 26 Hensynet til konkurrencesituationen på markedet, herunder hensynet til forbrugerne og konkurrenterne, indgår som et helt centralt element ved vurderingen af, om et fusionstilsagn kan ophæves eller ændres. Om der kan ske ophævelse eller ændring af et tilsagn afhænger derfor i første række af, om de ved fusionen skabte skadelige virkninger fortsat består, dvs. om markedsforholdene har ændret sig så væsentligt, at tilsagnet ikke længere er nødvendigt eller er blevet unødigt byrdefuldt. Er dette tilfældet, må det vurderes, hvordan hensynet til konkurrencen og hensynet til den fusionerende virksomhed varetages bedst muligt på samme tid.
- 27 Det vil efter omstændighederne på baggrund af en henvendelse fra de deltagende virksomheder være muligt at ændre et tilsagn, hvis det ændrede tilsagn er ligeså egnet til at modvirke de skadelige virkninger af fusionen.
- 28 I vurderingen af, om et tilsagn kan ændres, kan det inddrages, om der foreligger sådanne ændringer i faktiske eller retlige forhold m.v., at det kan begrunde en ændring af tilsagnet, herunder om tilsagnet er blevet unødigt byrdefuldt, og om det oprindelige tilsagn kan modificeres med et andet og mere passende tilsagn set i lyset af de ændrede retlige og faktiske forhold.
- 29 Arcus har begrundet ønsket om at kunne indgå en overgangsftale med køberen af Brøndums henvisning til to formål.
- 30 Aftalen har for det første til formål at sikre den tekniske overgang af produktionen af Brøndums og den dermed forbundne knowhow til køberen. Det

er ifølge Arcus nødvendigt, at der i en overgangsperiode kan finde et samarbejde sted mellem Arcus og køberen med henblik på at sikre den tekniske kvalitet af Brøndums og bevare Brøndums smagskarakteristika, så den fremtidige succes blandt kunderne dermed også sikres.

- 31 Aftalen har for det andet til formål at sikre leveringen af Brøndums fra Arcus til køberen (før tapning), indtil det tidspunkt køberens egen produktion af Brøndums er oppe at køre, så der kan ske en uforstyrret levering af Brøndums til markedet og kunderne (efter tapning). Derved sikres Brøndums stilling på markedet og dets konkurrencemæssige potentiale også efter overdragelsestidspunktet.
- 32 Vilklårene i tilsagnets punkt 7.1 har til formål at imødekomme styrelsens betænkeligheder om en øget risiko for koordinerede virkninger, som følge af frasalget af Brøndums.
- 33 Styrelsen vurderer, at det ændrede tilsagn er ligeså egnet til at modvirke de skadelige virkninger af fusionen.
- 34 Styrelsen lægger i sin vurdering vægt på, at en overgangsftale om produktion og levering af Brøndums fra Arcus til Altia i tilfælde af, at Brøndums overdrages til Altia, ikke vil medføre en øget risiko for koordinerede virkninger, idet aftalen under alle omstændigheder bortfalder den 1. juni 2014.
- 35 Det vurderes derudover, at det ændrede tilsagn kan have en konkurrencefremmende effekt, idet ændringen har til formål at sikre, at der kan træffes foranstaltninger med henblik på at bevare den konkurrencemæssige styrke af Brøndums efter frasalget.
- 36 En overgangsftale med en varighed til ikke længere end den 1. juni 2014 vurderes desuden ikke at gå videre, end hvad der er objektivt nødvendigt for at sikre den konkurrencemæssige styrke af Brøndums efter frasalget.
- 37 Således vurderes det samlet set, at der er grundlag for at tage et sådant hensyn til Arcus og Altia, at det oprindelige tilsagn kan modificeres med et andet og mere passende tilsagn.
- 38 Det vurderes ikke, at en ændring af tilsagnet indebærer en ændring af de salgsvilkår for Brøndums, som andre interesserede købere har afgivet bud på grundlag af, eller har kunnet afgivet bud på grundlag af. Tilsagnets vilkår om, at Arcus ikke må indgå, opretholde eller videreføre aftaler med Altia om levering af finsprit, om blanding, tapning m.v. i Danmark vurderes ikke at have begrænset andre interesserede køberes adgang til at afgive bud på Brøndums.

5 AFGØRELSE

- 39 Det meddeles Arcus-Gruppen Holding AS, at Konkurrencerådet kan acceptere det af Arcus-Gruppen Holding AS' den 27. maj 2013 afgivne tilsagn, hvilket medfører, at tilsagnets punkt 7.1 erstattes af følgende tilsagn:

"7. Ophør af aftaler mellem Pernod Ricard Denmark og Altia

7.1 Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 må ikke indgå, opretholde eller videreføre aftaler med Altia om levering af finsprit, om blanding, tapning, levering, distribution, markedsføring eller salg af akvavit i Danmark.

7.2 Såfremt Brøndums overdrages til Altia, er Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1, uanset forbuddet i pkt. 7.1, berettiget til at indgå aftale med Altia om, at Arcus, Ratos eller virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 i en overgangsperiode fra closing af aftalen om overdragelse af Brøndums til Altia indtil den 1. juni 2014 (i) producerer, blander og sælger Brøndums produkter til Altia og/eller (ii) samarbejder og assisterer Altia med en overførsel af produktionen af Brøndums til nye produktionsfaciliteter.

7.3 Uanset forbuddet i pkt. 7.1, må Arcus, Ratos og virksomheder omfattet af pkt. 3.7.1 opfylde Pernod Ricard Denmarks forpligtelser og udnytte Pernod Ricard Denmarks rettigheder i henhold til de aftaler, der den 13. februar 2010 er indgået mellem Pernod Ricard Denmark og Altia om levering af finsprit/blending i Danmark samt tapning af og logistik i Danmark. De ovennævnte aftaler skal for så vidt angår akvavit senest ophøre på det tidspunkt, der er angivet i de respektive aftaler, dvs. for levering af finsprit/blending den [...] og for tapning og logistik den [...], jf. ophørsbestemmelserne i aftalerne af den 13. februar 2010 mellem Pernod Ricard Denmark og Altia. Disse forpligtelser gælder ikke for Ratos, hvis Ratos på det pågældende tidspunkt ikke længere direkte eller indirekte har ejerinteresser i Arcus."

[Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens fremhævning]